

სიანუ

განმარტების XXXVIII ნომერი, ფასი 2 ზან.

ოქსპუბლიკის ზოგიერთ რაიონებში არ შეესრულებათ თივისა და უბეში საკვების დამზადების გეგმა.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

— გვისაყვედურებენ, უბეში საკვების დამზადების გეგმა არ შეესრულებიათო!

— სიტყვა „უბეში“ არ გამაგონოთ, უბეშობისათვის ორჯერ ვარ მოხსნილი სამუშაოდან!

ნან. ნ. მაქლოშვილი

ჯანს არ მყუჟს ბს ქაქა

ყველა ქალაქს თავისი ისტორია აქვს. მათი წარმოშობის შესახებ ისტორიკოსთა ეს ნაწილი ამ აზრისა და ის ნაწილი იმ აზრისა. მათ და-ვაში ჩვენ არ ვერვით; სწავლული ხალხია და ჰამონ პური. მაგრამ ზოგი ქალაქი ძველია და ზოგი ახალი. ცნობილია, რომ ერთბაშად არც ერთი ქალაქი არ აგებულა. ანდაზაც კია: „რომი ერთ დღეს არ აშენებულა“.

ჩვენი ინდუსტრიული რუსთავი კი ჩვენს თვალწინ აშენდა და დამშვენდა ერთის მოს-მით. სხვა ქალაქები რამ წარმოშვა, ან ვიცით ან არ ვიცით, რუსთავი კი შრომამ წარმოშვა და ოდესღაც დღეობს ბოსტან-ქალაქი ფოლად-ქა-ლაქად აქცია.

ერთის სიტყვით, რუსთავი მშრომელთა ქალა-ქია, მაგრამ...

ოკუპაცია გელია

ჭუსეინოვი მამედ ალი ახვერდ ოღლი ცხვა-რივით კაცი იყო, მაგრამ, მეც ჰამა მიხდაო და მგლის ტყავში გაეხვია. გაჭკრა კბილი ვი-ლაცის ბატკანს და გადასანსლა, გაჭკრა მეო-რეს და გადაუშვა ხახაში, გაჭკრა მოზრდილ ცხვარს და, დახეთ უბედურებას: გაეჩხირა ყელში. რუსთავის მილიციის განყოფილება დროულად ჩაატარა ოპერაცია და მამედ ალი ახვერდ ოღლის რამდენიმე თვით დიეტა დაუ-ნიშნა.

დიეტის მერე დამჯერე სწეულმა ჰაერიც გა-მოიცვალა და სამგორის რაიონის დასახლება — აგტაკლაში დაბანაკდა. ცხვრების დანახ-ვაზე იქაც მოსდიოდა ნერწყვი, მაგრამ ჰკუა ჰქონდა ნასწავლი, ცხვარი დიდია და ვაითუ ისევ ყელში გამეჩხიროსო.

გადაადგო მგლის ტყავი და ახლა მელიის ქურქში გაეხვია. პირის გემო მეც არ მაწყენს და ბურტყლის ფასიც მელიაზე უკეთ ვიცით. გაცუნულდა ჰუსეინოვი მამედ ალი ახვერდ ოღლი, შეიპარა ფოლად-ქალაქში და ვინმე ჯაფაროვის საქათმეიდან 14 ქათამი დაითრია.

მაგრამ, წარმოიდგინეთ, რომ ეს ქათამებიც ყელში გაეჩხირა და ხელახლა დასჭირდა ოპერაციის გაკეთება რუსთავის მილიციას.

ნეტავი ახლა რის ტყავში გაეხვება პატივცემული მამედი?

ბაზუანდურა უბანი ანუ საგაია

რუსთავშიც არის რუსთაველის ქუჩა და ამ ქუჩას აქვს ოცდაორი ნომერი. იქ 1955 წლი-დან დღემდე ჩაუწერლად, მაგრამ არხენად ცხოვრობს 1930 წელს დაბადებული ბურჩა-ლოვა თამარა სერგოს ასული.

ცხოვრებაც ამას ჰქვია. არ მუშაობს. მაგრამ ჰამს კიდევ, სვამს კიდევ, აცვია კიდევ, ერ-თის სიტყვით, არ იკლებს არც ერთ ამქვეყ-ნიურ სიამოვნებას, ახარებს თავის ჭიას.

თამარა ისეთი სტუმართმოყვარეა, რომ ხში-რად არც კი იცნობს, ვინც ეწვევა, სტუმარი ღვთისაა და თამარაც ღებულაბს.

თქვენ გგონიათ სამუშაო ვერ იშოვა? რამ-დენიმეჯერ თხოვეს თავიანდაც, ნუ დაგვხარ-დები, მიდი აქა და აქ იმუშავეო, მაგრამ თა-მარა ძმარით გაცხარდა: მე რომ ვიმუშაო, მაწოვარა ვინ გაბეროს და ვინ გაყიდოსო, მარტო ჩემი მეზობლები, ანა დავიდოვა და სოფია განუსევიჩი როგორ გაწვდებიან ამ სი-დიდე ქალაქს, დმერთი არ იცითო, ანდა ქა-ლადის ზალიჩები ვინ გააკეთოს და რუსთა-ველი მომხმარებლის ესთეტიკური მოთხოვნ-

ლება ვინ დააკმაყოფილოს, ანდა მეზობლები 24 საათი ვინ გაართოს, ანდა ნაირნაირი სტუმ-რები ვინ მიიღოს, თქვენ მოცლილი ხომ არა მნახეთო!

რა ქნან ანამ, თამარმა და სოფიომ, მოც-ლაც აქვთ და სურვილიც, სამაია უნდა ისწავ-ლონ და ჰაიდა.. წავიდა ტაშვანდური.

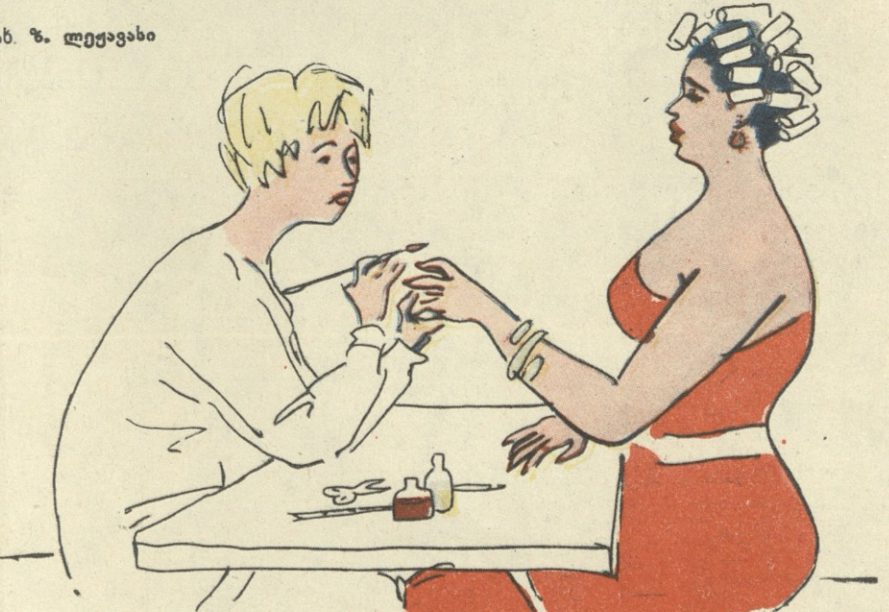
მეტი რა შერჩებათ ამ წუთისოფელში!

ლილით ხაში, ზედ ლავაში...

წერეთლის ქუჩაზე ორი წლის წინათ კანო-ნიერად არსებობდა სამწვადე ჯიხური და შიგ სერგო ვგორის-ძე ბადალოვი ვაჭრობდა, აშიშ-ხინებდა მწვადს, გულთბილი ღვინოთი იღებ-და მუშტრებს, აყოლებინებდა ზედ კონიაკს, არაყსა და ღვინოს და მიდიოდა ცხოვრება ამ სიამტკბილობაში.

„ანტისაზოგადოებრივი, პარაზიტული ელემენტების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერე-ბის შესახებ“ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულების სა-ფუძველზე ჩვენი დედაქალაქიდან ასახლებენ მუქთახორებს.

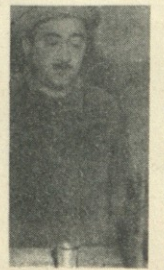
ნან. ზ. ლევაგასი

— რაზე გასახლეს თქვენი შვილი, რა გააკეთა ასეთი?
— არაფერი, ბატონო, 10 წელია არაფერი გაუკეთებია და სწორედ ამიტომ მწყდება გული.

მაგრამ... ამ ჯიხურსაც გამოაჩნდა ეს ოხე-რი „მაგრამ“, აიღეს და დაუხურეს, რატომღაც წინიდან დაადეს ბოქლომი...

მოიგონა სერგომ არსენას ლექსი, „კარიდან ვეღარ მოასწრო, ფანჯრიდან გადიპარაო“ და წინიდან დაკეტილი ჯიხური უკნიდან გააღო, მაგრამ მწვადი უკვე აღარ აშიშხინებულა. ჯი-ხურში გაჩნდა საქონლის ფაში, ჩლიქები, ნი-ორი და მათი ყველა ატრიბუტი, ჰაჭვიდან დაწყებული ბორჯომის წყლამდე, და ყოველ-ცისმარე ზაშისმოყვარულთა ნებიერი და ლაღი ლილინი:

„დილით ხაში, ზედ ლავაში“.

იატაკქვეშეთელმა სახაშემ რამდენიმე თვე იარსება, ასე ასიამოვნა მოყვარულნი მისნი და ასე აცხოვრა და ანებიერა ბატონი სერგო.

ბოლოს ნივრის სუნმა გას-ცა ამ ბურგაშეკვეთული სახაშის

არსებობა და მასაც სამწვადის ბედი ეწვია.

ახლა ზის სერგო ვგორის-ძე ბადალოვი და პითაგორავით მისცემია ფიქრს, ვინმეღნ ისეთი ხაში გამოიგონოს, რომელსაც სწორი ჰქვარ სჭირდება.

საინტერესოა, მოახერხებს ამას და ქართულ კულინარიაში მოახდენს გადატრიალებას, თუ არა!

მადამ X-ი

სამი წელია ირკუტსკიდან რუსთავს ეწვია მადამ X-ი. როგორც ავტორიტეტულ წრეებს ავტორიტეტულად განუცხადა, ირკუტსკში სუ-ლის ხუთვა ჰქონდა და ექიმებს რჩევით ჩამო-ვიდა აქ.

თურმე ნუ იტყვიოთ და, ირკუტსკელ ექიმებს სცოდნიათ, რომ რუსთავი კურორტია.

რუსთავი მადამ X-ისათვის მართლა კუ-რორტი გამოდგა. ისვენებდა მადამ X-ი, რო-გორც ჯერ არს, ჰამდა, სვამდა, როგორც ჯერ არს, მაგრამ არსებობის წყაროს ისე შოუ-ლობდა, როგორც ჯერ არ არს.

ჯერ იყო და, თავი გეოგრაფად გაასალა, მაგრამ, როცა მისმა მომზადებულმა სამოსანმა მოსწავლეებმა ორიანები ჩაი-წიკწიკეს, მადამ X-ს კოვზი ნაცარში ჩაუვარდა, არ და-იბნა, აიღო კოვზი, სული შეუ-ბერა და თქვა, მე გეოგრაფი კი არა, ისტორიკოსი ვარო. მართლა ორიკოსი აღმოჩნდა, აქაც ჩაუვარდა კოვზი ნა-ცარში.

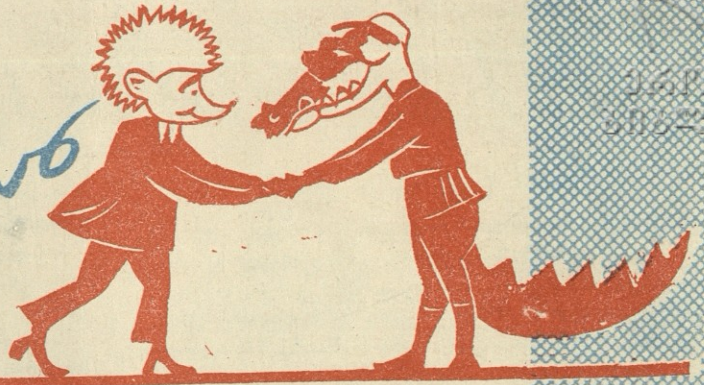

შემდეგ კი, ვისაც რუსთავში ჩაწერა უნდოდა, ყველას ბებიო ის აღმოჩნდა. ათასხუთასად, ორი ათასად და, წარმოიდგინეთ, ხუთასადაც კი ჰპირდებოდა ჩაწერას რუსთავ-ქალაქში და გასამრჯელოს წინასწარ იღებდა. მადამ X-ს, ბოლოს და ბოლოს, დასცდა თა-ვისი სახელი, იგი ფანია აღმოჩნდა, გვარად, ხან ესკინაძე, ხან ესკიმოზი, ხან ესკიმოსი, იგი ხან რუსია, ხან ქართველი, ხან ებრაელი და ხან ბერძენი.

ვინ არის ბოლოს და ბოლოს მადამ X-ი? ქ. რუსთავის მილიცია უკვე შეუდგა ამ მრავალუცნიობიანი განტოლების ამოსნას.

სომეხნი

საქართველო

ბაღეცის ნახვის დროს

ნახ. ნ. ბრევენევისა

— რა შვენიერი და მოქნილი ტანი აქვს!
— აი, ჩვენს რესტორანში რომ მოგვცა ორი ასეთი მიმტანი!

მომხე სომეხნი ხალხი 29 ნოემბერს უდიდესი ზეიმიითა და სიხარულით აღნიშნავენ სომხეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლის-თავს, ჩვენი თვალუწვდენი სამშობლოს ყველა მშრომელს ახარებს ის უდიდესი მიღწევები, რომლებიც სომეხმა ხალხმა მოიბოვა მშობლიური კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით, ზრძნული ლენინური ეროვნული პოლიტიკის გატარების საფუძველზე.

საბჭოთა სომხეთის მშრომელები შესანიშნავი წარმატებებით ხვდებიან რესპუბლიკის სახელგანთქანი იუბილეს და გმირულ შრომას ეწევიან შვიდწლიანი გეგმის ვადაზე ადრე შესასრულებლად.

სომეხ ხალხთან ერთად, მომავლის ყველა მშენებელთან, კომუნიზმის გმირ მშენებლებთან ერთად, კომუნისტური პარტიის წინასწარდასახულებათა განხორციელებისათვის ბრძოლის საქმეში თავისი ღირსეული წვლილი შეაქვთ პრესის მუშაკებს.

სატირისა და იუმორის ჟურნალი „გოზნი“ („ზღარბი“) თავისი მახვილით იბრძვის ბიუროკრატების, მექრთამეების, მოლაცხების, გამფლანგელებისა და სხვა ჯურის ანტისაზოგადოებრივი ელემენტების წინააღმდეგ, იბრძვის საზოგადოების ერთ ნაწილში დარჩენილი გადმონაშთების — ლოთობის, უსაქმურობის, ხალხის საკუთრებისადმი დაუდევარი დამოკიდებულების წინააღმდეგ.

ამ დიდ სახალხო საზეიმო დღეებში საქართველოს სატირისა და იუმორის ჟურნალი „ნიაგა“ მსურველედ მიესალმება თავის განუყრელ ძმას „გოზნის“ და უსურვებს მას შემოქმედებით წარმატებას, რომ კვლავც დაუნდობლად ებრძოდეს მანკიერებას, გადმონაშთებს, სატირის მახვილი არ დაჩლუნგებოდეს იმათ წინააღმდეგ ბრძოლაში, ვინც ხელს უშლის ჩვენი ქვეყნის წინსვლას კომუნიზმისაკენ.

ნიაგამა სტუმრად მოიწვია „გოზნი“ და საპეციალურ გვერდზე ბეჭდავს მის მიერ გამოქვეყნებულ კარიკატურებს.

საშემოდგომო სანახაობა.

ნახ. მ. ხაჩატრიანისა

„გაამოს“

ნახ. ჰ. დავითიანისა

ანუგეშა

შემოდგომის ხედი

ნახ. ნ. ბრევენევისა

თავის ჭკუით აფერადებს.

ყოველდღიური

მასში მატულია:

რედაქტორთა—კარადა, კანკელარია—კარადა, ავითა—
ქო—ადა, ხელმანი, ლფლი, ვინკლეორი სა-
გარელო, სამოცდევნი მაგია, დიანი, საწერი მაგია,
საკვადი, დევირი, შამპის უფა, სტერილიზატორები,
გრანფი, გრმა, საფურცელი ერთი არაგნეოლოგიური,
ქ. ა. იმერ საფურცელი, რამდენიმე მასკაცად შეუ-
და დევესი შუა მართკუთხედი უფა იდეტი, მარჯვ
გახაწელები არანი, მილიანი ნაწირობის არა მარჯვ
და ნაიბის უფლები არ არანი ნაწირობის
საწერი მავი და მვიცავს: მავიანი გრამის,
განყოფილების გავისი, ფანსნერი განყოფილების, ექიმე-
ხის, პატრიონის დების და ექიმების ურჯის.

- ფანჯარა რომ გავალით, რა იქნება—წამოყენა
ვინაიროდ წინადადება მეორემ.
- გავალით გავალით—წამოიძახა ყველამ.
- ფანჯარის რადიფენ ჩამოვლით—ჩამანა მაჯარანა
ქნება.
- ვერ დიანი განაყოფილებოდი—თხოვეს გნაწე-
რეობა.
- განაყოფილებოდი დიანი.
- ვერ სკანებულ მსხვილზე ვადიდენ კარმა—ზოთი-
ხივის დაიბრუნებ მხატვრებმა.
- განაყოფილებოდი.
- გავალი, მავარი, ვერ კანკელარია ვეკუ-
დენ კარს.
- მოსკელით.

ოთხის ფართობი 10 კვადრატულ მეტრს, შე-
მადგენელი ნაწილები: ოთხი კვადრ, ერთი ობატი, ერთ-
თი მჭერი, ერთი კარი და ერთი კარბა.
შეიქმნა 1915 წლის 25: მანჯარი ექანი, განყოფილების
გამგე, ობი მეთოდური, განყოფილების განყოფილება-
ლოტი, პოსტალიოტი, ინსტრუქციონერი, კანა-
ნების ობი ექანი, პატრიონის ობი და, პუდელტერი, ობი
მედიკალინური, ობი სანატორი, მწე და, სდავი ვე-
და. ი. კ. მოსკელის მძლიოტი.

მასში მატულია 10 პარტიული
საფურცელი და მატული, მესამე საფურცელი, ქალაქის
ინსტრუქციონერი დისპანსერი, 1945 წელს დაი-
წადა და პატრიონის ინსტრუქციონერს ეძახე-
ნენ მანჯარა 1951 წლისათვის განაზრდა, დასრულდა,
დაფუცადდა, ექიმებზე მას ვერ სკანებულ და ინს-
ტრუქციონერი დისპანსერი უწოდეს.

ახლა ინსტრუქციონერი დისპანსერი ქვეა, მავარი რა
ტარებელი რომ დავარქვან. ეს ვერ კლდე იმას როდი
წინაა, რომ ვეხის ცალი ხელი დანაბნის შეიძლება.
მოუყვარ თავი 18 კაცს, შეიქმნა თავის ერთი კუ-
დამედიკალინური და უმბრები: ექიმე დისპანსერი ხარის
და დიდიმბრების შეიქმნა ხარის, თუ ქალაქი იმას როდი
რამდენ სიმრთვე აღმოჩნდა და არ უწამელი.

- გავადიროთოთ—დადავინა ერთმა ინსტრუქციონერმა.
- აუწიწიწი—დღურა კვერი მეორემ.
- 50-საწილიანი სტაციონარული აუწიწიწი—დას-
ძინა შესაძრე.
- ეს ვამეტი უნდა გავაგებებოთ—თქვა მეორემ.
- ზოგის თქვა—იმ ოთხში დავტორი, თორემ იქადავ
გავფიქრი, თუღვი დღურაწმინდა.
- და აი ტენა იმერზე განაწილებების დებმა
რეკონსტრუქციონერი, მავარი ინსტრუქციონერი დისპანსერის ვინ-
სტრუქციონერი ერთი ცენტრის ოთხის გაგართობის საწე-
არ დადავნი.
- იქიანი არ ვაყრიდენ, თორემ, გაფართობის ვინ
ჩემს!

მ. ქარაგია

ნახ. გ. ფრცხვალავის

ხელკაფი, ხელკაფი, ხელკაფი.

შეგორბული შარტი გ. ფრცხვალავის

განაწილები შოთა რუსთველის მემორიალის ფინანსებელი წლები იმერეთის უფროსი კარბილითა მონასტრისათვის
დაეგეგმებოდა, ამ რამდენიმე წინ წინ იქ იმერეთისა კარბილითა მონასტრისა კარბილითა
თავმჯდომარე რაქლი ახამდენი (მეზმინელი) და განაწილები მემორიალის—გადამცემის—კაცი წამდენი და გიორგი წყნობელი.

„სად არის შოთას საფლავი“,
დღედილობა საძებნელად!

მეტეხი ვარ და გმადე
ხალხი ნაბინა—მთელი ერთი
ბავშვი, კაცი თუ ქალი, კა-
ლდინი თუ წყნობინი.
სადევირა კატეხი უნდა
მოსულიყო და შეე პირაუ-
ლამდე ვნდა გავსულიყო, და-
ფიქრი და ვერაწე ლდინი,
სადევირა მატარებელი შე-
მდიდოდენ, შეიძენებენ და
გაბიოდენ, მე კი ვაფიქრი
და ზახს გავერებოდი. გადის ნა-
გევირა სათი, ერთი სათი,
შობინების დიალა აწესი.
მოდის ერთი ახალგაზრდა
შეგართე.

— მშობილო, შობინარი, გე-
თავდა, ატარებელი მალე მივარ
ახალგაზრდა ხელი შობინარ-
დილა და ისე შემომხედა,
თითქოს მტარისკაფამა ის-
ფიდიფის და გამომა მე.
— შენა, სადაფირი ხარ?
— გაბრუნდული, შერე რა?
— შერე ისა, რომა, რაოდელ
ვებრბებს კლდებში?
— მოვირის ჩინილსა, აი,
იმას, ატარებ—სოფელში
რომ ახალგაზრდა.
— ის ატარებელი მტარის-
კაფამა ვინ გადმოდის...

ნახავ კრლის იძენა.
ამო..

სტეფანის ბილიფი დე-
ტრის ბილიფიფიფი ხელმის-
წეფიფი იფის.

თეფრის ბილიფიფი სტა-
ფიფიფი ბილიფიფიფი მწე-
ლისწეფიფი გაბუნს.

— ის ხალხს სად გართობა
წეფიფი?
— ატრბებზე. მტეფის-
გაბამა იფისწეფიფი. მისწე-
ბაზე.

— შერე იფიფიფი უნდა ირ-
ბინიწი?
— ეფიფი ის ბილიფი არ
ჩაირწეფა—ლ მალე ჩაირწე-
ფიფი, იფიფი თმლი იფიფი-
ბიტი არა, ჩამა. შერე იფი
ვაბინიწეფიფი და გრადილანი
მწეფიფიანა მწეფიფიწეფი, ზორის
მწეფიფი და ხინ მწეფიფიფი
ბილიფი.

მ. მონკოლამი

სამსკრელოტი შეიქმნა იქ კაცი და მწეფიფი და შეიქმნა

- თუ გავიფიფიფი
- რა?
- თეფრის მისა
- თეფრის მისა? ჩემს შეიქმნა ორინას შესებეს მასწეფიფილდანი
მოსაბარებების მწეფიფი წამეფიფი.
- ვერ ის ტენა—უბახხეფი და ცოლიფი უნდა მიამხედა ნაიფიფი.
- ვერ ვერაწეფიფი ცახხეფი ჩემს ბაჭირი, შერე თუ არ იფი.
- შერე შეიქმნა ჩემს ცოლს, მავარი მანე შეიქმნა ვალისწიფიფიფი:
— მადამიტი არ გაბამდე და საქმეს რა გააკეთე ზო.

— არა ისე, შერე რომ ის ასე გავიწი—გავწეფიფი, შე და მივა-
ვდერი, რომ მწეფიფი მასწეფიფილდანი კაცი, მწეფიფი წეფიფიწეფი, მწე-
ფიფი გაბამებუნებელი ვეფიფი.

ცოლმა ვაგებუნებელი დიუწეფი უნდა ცოლმა...

- ეს იმერე, ამ ხილი დროს ჩანარა იმას კრბინი, პირაბარა კაცი
ის დევირობება.
- იმასი უნდა მიუღებოდი?
- არ ვეცი, სად შეიქმნა?
- იმას ვეფიფი რომ ეს ქრისა—გვეწეფიფი მწეფიფი მადამისა—
უნაწეფიფი დილიყო—კოსკინა—გვეწეფიფი მწეფიფი მადამისა—
მწეფიფი, სადავი კარა მწეფიფი ექიანი, ცოლს ვეფიფი ფარდელში ვეფიფი.
- ამ ცოლმა ამ პატარა ვერაწეფიფი შერე უნდა, ჩემის ის ბენი?
— რა ის,
— რას, რა ტენა? გიბის!
— იმას ვაგებოდე შე რომ ვიბარა, დედაბების ის არის—მეფიფი.
ერე ის?
— დედაბების ის—მანამწეფიფი, კაცი ვერაწეფიფი ვაგებუნებენს—
ცოლს მწეფიფი უნდა ვეფიფი, ეტობოდა—აღდედა, მიწეში ამ მწეფი-
ფიფი არ იფი, თუ ასე ვაგებუნებელი, ჩემის მიწე მწეფიფი დარბაჯა კოს-
კინა, ამ დროს ჩემის მიწე მწეფიფი.
- შერე როდელ იმასი შერე უნდა.
- მტეფიფი—ამორდელი ჩემსა, მიწე.
- რა ვეგართა ზენ ის?
— ვინა?
— არ, ისა, რა ტენა...
— ვაგებუნებელი ამ ზეფიფი, რაც ვინდა...—განაწილდა ოჯახის დედა.
— ისა, კაცო, რა ტენა... კლბის დაწეფიფი.
- ვებრე მწეფიფი თეფრისკაფამა.
- მოდა, ვებრე, მწეფიფი, თუ რაყას იმეფიფი მწეფიფიწეფი
და ვაგებუნებელი, რაყეფი უნდა ჩემის მიწის ისა... დარეფი იფიფიფიფი
და ადარა ვეფიფი.

მ. მონკოლამი

არაფერი მინდოდა, ვებრე— მიუღვიჩი მავარი კაცი გამოიდა და
ჩემი მიწის ორინას ტარებელი ცნობი ძალაში ჩარბა.
მავალის ერთი, იმას თუ ის გაბუნდა, რაღა ის ვეფიფილანი!

მ. მანასაშვილი

ნახ. გ. ფრცხვალავის

— შეხედე, როგორ ჩახტებულნი ცვეფიფიფი!
— ნახვეფიფი „მწეფიფიფი“ და „მეციფიფი“, აღბაბი!

— ჰავანაში ჩვენი კაციაო, — ამბობდნენ ერთ დროს ვაშინგტონში კუბის დიქტატორისა და ამერიკელთა ლაქიის ბატისტას შესახებ. სისხლიანი ტირანი ამერიკის წინაშე განსაკუთრებული დამსახურებისათვის გამოცხადებული იქნა პრეზიდენტის საუკეთესო მეგობრად «სახელოვანი» მეგობრები სხვებიც ყავდა პრეზიდენტს, მათი ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანდა. ერთი რამ ცხადია, ამ მეგობრობამ ბევრი მათგანი, როგორც ბატისტა, ვერ იხსნა ხალხის რისხვისაგან. სხვებიც მალე მიიღებენ ისტორიის განაჩენს.

კარიბის დიქტატორი (ასე ეძახდნენ ბატისტას) ყველაფერს აკეთებდა იმპერიალისტთა საამებლად. მაგრამ სისხლიანმა ტერორმა ვერ შეაშინა მგზნებარე პატრიოტები. კუბაზე იფეთქა საყოველთაო-სახალხო აჯანყებამ ფიდელ კასტროს მეთაურობით. ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტი უდიდესი შეშოთებით შეხვდა რევოლუციის დაწყებას კუნძულზე. ამერიკის ელჩი კუბაზე ერლი სმიტი დღედაღამ ტელეფონზე იყო ჩამოკიდებული და ათასგვარ მითითებას ღებულობდა ვაშინგტონიდან. ნიუ-იორკიდან განუწყვეტლივ მოფრინავდნენ იარაღითა და სამხედრო საჭურვლით დატვირთული თვითმფრინავები.

ცხარე ბრძოლები გაიშალა მთელს კუბაზე. ამერიკულმა ხიშტებმა ვერ უშველეს კარიბის დიქტატორს. ხალხმა დაამხო ბატისტას სისხლიანი რეჟიმი და ხელში აიღო ძალაუფლება.

1959 წლის პირველ იანვარს, სისხამ დილით, ჰავანას აეროდრომიდან საიდუმლოდ აფრინდა ამერიკული კომპანიის «აეროვიას» თვითმფრინავი და კურსი აიღო დომინიკანელთა რესპუბლიკის დედაქალაქისაკენ. თვითმფრინავში იმყოფებოდა ბატისტა და მისი სისხლიანი ბანდის წევრები. ყოფილი დიქტატორი ხელიდან არ უშვებდა ხაზინიდან გატაცებულ დოლარებით სავსე ჩემოდანს.

ამერიკელები ვერ შეურიგდნენ მომხდარ ფაქტს. ბატისტას «პრეზიდენტობის» უკანასკნელი ექვსი წლის მანძილზე კუბაზე უცხოეთის ახალმა კაპიტალდაბანდებამ 800 მილიონ დოლარს მიაღწია, ხოლო ამერიკის კაპიტალის საერთო თანხამ — ერთ მილიარდ დოლარს. მონოპოლიები ხედავდნენ, რომ ხელიდან ეცლებოდათ კუბელი ხალხის ძარცვით მიღებული უდიდესი მოგება. ბრძოლაში ჩაება დოლარი დაკარგული პოზიციების დასაბრუნებლად.

ვაშინგტონმა პირველი იერიში შეატარა კუბიდან ტკბილი შაქრის შემოზიდვის აკრძალვით უნდოდა მწარე დღე დაეყენებინა ფიდელ კასტროს რევოლუციური მთავრობისათვის. მაგრამ აქედან არაფერი გამოვიდა. მაშინ ამერიკელმა იმპერიალისტებმა გადაწყვიტეს ლათინური ამერიკის სახელმწიფოები დაერაზმათ კუბის წინააღმდეგ, ყოველივე ამან, იმპერიალისტთა სამწუხაროდ, ლათინური ამერიკის ხალხთა გულსწყრომა და აღშფოთება გამოიწვია. ლათინუ-

რი ამერიკის ხალხები მრისხანედ აცხადებენ «ხელები შორს კუბისაგან!», «კუბა—პო, იანკი—არა!»

ვაშინგტონში გადაწყვიტეს ყველაზე განადგურებელი დარტყმა მიეყენებიათ რევოლუციური კუბისათვის და აკრძალეს ამერიკის მთელი ექსპორტი კუბაში. კუბის მიმართ ამერიკის შეერთებული შტატების ეკონომიურმა აგრესიამ და ინტერვენციონისტულმა მუქარამ ვერ შეაშინა კუბელი ხალხი. კუბის მინისტრთა საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება მოახდინოს კუბის ტერიტორიაზე ამერიკის შეერთებული შტატების მოქალაქეთა და აურიდიულ პირთა მთელი ქონებისა და საკუთრების ნაციონალიზაცია ძალმომრეობითი ექსპროპრიაციის გზით. უკვე ნაციონალიზებულია ამერიკის 167 კომპანია და საწარმო-ლათინურ ამერიკაში დიდად არიან აღშფოთებული იმის გამო, რომ შეერთებულმა შტატებმა შემოიღეს კუბაში ექსპორტის ემბარგო, რაც არღვევს ამერიკის სახელმწიფოთა და საერთაშორისო შეთანხმებებს.

ამერიკელი იმპერიალისტები ამზადებენ კუბის წინააღმდეგ შეიარაღებულ აგრესიას. აფინანსებენ მას. გვატემალაში და ფლორიდის ნაპირებზე თავს უყრიან შეიარაღებულ ბანდებს. ისწრაფვიან რაიმე ინციდენტი გამოიწვიონ პროვოკაციულად, რათა გაამართლონ სამხედრო ინტერვენცია.

კუბელი ხალხი, მტკიცედ დარაზმული თავისი რევოლუციური მთავრობის გარშემო, უაღრესად მტკიცე და მრისხანე პროტესტს აცხადებს იმპერიალისტების პროვოკაციების წინააღმდეგ. მზად არის უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე დაიცვას სამშობლოს თავისუფლება და დამოუკიდებლობა.

სისხლიანი დიქტატორი ბატისტა, რომელიც პორტუგალიის კუნძულ მადეირაზე დასახლდა, უკანასკნელ ხანებში ხშირად გამოდის ზღვის პირას და გასცქერის შორს, სადაც ამერიკის შეერთებული შტატებია. განდევნილი ტირანი ოცნებობს, რომ შეიძლება პატრონებმა არ დაივიწყეს მისი. ძალღური ერთგულება და კვლავ დააბრუნონ კუბაზე. მაგრამ არა. ბატისტას ბატისოდენა ჭკუა თუკი აქვს, ფუჭად ჩასთვლის ამ ოცნებას. პენტაგონი და თეთრი სახლი მას ველარაფერს უშველის. ხალხის რისხვით განდევნილი, კუბაზე კუბოთიც ვერ ეღირსება დაბრუნებას.

როგორ

იტალიელებს გაგიჟებით უყვართ ავტოგრაფები. განსაკუთრებით ბევრი სამუშაო ჰქონდათ მათ ოლიმპიური თამაშების დროს. ისინი ფხიზლად დარაჯობდნენ მსოფლიოში სახელგანთქმულ სპორტსმენებს და, როცა რომელიმე მათგანი ოლიმპიური სოფლის ზღუდეს გადმოაბიჯებდა, იგი იტალიელთა რკალში აღმოჩნდებოდა ერთბაშად.

ისინი იყო ოლიმპიური სოფელი დაგებულ და მის წინ მდებარე მოედანზე გამოყვანილი, რომ უეცრად იტალიელ ავტოგრაფისტთა შორის მოგზავდი, გარს შემომერტყნენ (აღბათ მეც სპორტსმენი ვეგონე). რადგან უარმა ვერ გასჭრა, იძულებული შევიქნენი, დავნებებულიყავი. არ მახსოვს რამდენჯერ აღიბეჭდა მათ «თხულებებში» ქართულ ენაზე კარტოზია, ბალავაძე, სხირტლაძე, ქორიძე, შავლაყაძე და ყველა ქართველი სპორტსმენის გვარი, რომელიც მაშინ გამახსენდა.

ოლიმპიადის დამთავრების შემდეგ ავტოგრაფებზე «მონადირეთა» შეჯიბრების შედეგები შეუჯამებიათ, პირველი ადგილი აუღია 14 წლის ბიჭუნას ჯულიო სანტის, რომელსაც 3000-მდე ავტოგრაფი შეუგროვებია. მაგრამ, ჩემის აზრით, პირველობა უნდა მიანიჭებოდა იმ დედაბერს, რომელიც ოლიმპიური სოფლის ხშირი სტუმარი იყო. იგი ხან ერთ სპორტსმენთან მიიჭრებოდა, ხან მეორესთან და თხოვდა ავტოგრაფს. სხვათა შორის, ამ მანდილოსანს სახლში ავტოგრაფების მრავალი ალბომი ჰქონია.

სა ღირს კოკა-კოლა

რომში მოღაშია ამერიკული სასმელი კოკა-კოლა, რომელიც შეგიძლიათ დალიოთ—მოედანზე, ქუჩაში, სპორტული შეჯიბრების ადგილებში. კაფეების დასვლეთან ფეხზე მდგარი თუ მიერთმევთ ამ სასმელს, იგი 100 ლირი ღირს, მაგრამ, საკმარისია, იქვე მდგარ რომელიმე სკამზე ჩამოჯდეთ, რომ კოკა-კოლას ფასი უცხად მაღლა აიწივს.

— 150 ლირი, — გეტყვით გამყიდველი. თუ ოდნავ გამოუცდელი ხართ, კაფეში შედით, თვალი მოავლეთ მის მორთულობას და ცალი თვალით შეხედეთ ტელევიზორს, იცოდეთ, თქვენი საქმე ცუდად მიდის — 100 ლირად ღირებულ სასმელში 300 ლირი უნდა გადაიხადოთ.

განა მარტო სასმელის ფასებზეა ასე? მაგალითად, დილით სახლიდან გამოდიხართ, ავტობუსში ან ტრამვაიში ჯდებით, კონდუქტორი ბილეთს გაწვდით. თქვენ, წესის თანახმად, იხდით მის საფასურს, მაგრამ, ნუ გგონიათ, რომ ამ ფასით ღამის საათებშიც უკან დაბრუნდეთ. ღამით მგზავრობის ფასი საგრძნობლად მომატებულია.

ჩიკლაშა და სინამდვილე

რომი მოყვნილია ათასნაირი რეკლამით. «დალიეთ კოკა-კოლა», «აპია-კოლა», «შეიძინეთ პირელის ავტოსაბურველები», «მოტოს საკონდიტრო ნაწარმი» და სხვა ათასი მსგავსი რამ ჭრის თვალს. და განა სარეკლამო გამოსახულებებს მარტო

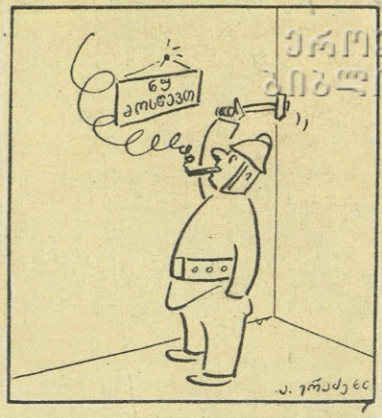
ხმელეთზე შეხედებით? ისინი ჰაერიდანაც გაბეზრებთ თავს. მიღხარათ ქუჩაში, ჰაერში კი გაშაყრუებული გუგუნია ეს «ლაზრეტასა» ტიპის შეველმფრენია; რომელიც მოუწოდებს შეიძინონ ამ კომპანიის მოტოროლები.

ოლიმპიადის დღეებში სტადიონებისა თუ სხვა სპორტულ ნაგებობათა შესასვლელებთან ძალზე აქტივობდნენ კამფეტების ფირმის «ექსტრომერჯემის» აგენტები, რომლებიც თავიანთ ფაბრიკებში დამზადებულ ნაწარმს უფასოდ თავაზობდნენ მაყურებლებს. «თუ თქვენ რეგულარულად შექცევით ჩვენი ფირმის კამფეტს, ვერავითარი ავადმყოფობა ვერ მოერევა თქვენს ორგანიზმს. გარდა ამისა, შესანიშნავად ითამაშებთ ფეხბურთს, დაამარცხებთ მეტოქეს კრივიში».

ჩვენ ამ ყოვლისშემძლე საშუალების სასწაულმოქმედების მოწმე გავხდით დანიისა და უნგრეთის ფეხბურთელთა ნახევარფინალური მატჩის დროს. ჩვენი ერთ-ერთი კოლეგა, რომელიც ამ ფირმის ანკესზე წამოგებულა და ეს კამფეტი მიურთმევია, უცებ ცუდად გახდა და, ნაცვლად იმისა, რომ შესანიშნავი სპორტული მონაცემები შექმნოდა, თამაშის პირველი ნახევარი თითქმის არ უნახავს. იგი წამლაუწუმ გარბოდა სადღაც და მხოლოდ მეორე ტაიმს დაესწრო საკმაოდ გაფითრებული და განაწყენებული.

ზ. ჯაფარიძე

უბამსტო ხუმრობა

ნაბ. ა. ერასისა

ნაბ. ლ. სინარულიძისა

ღიალოგი ფოტოგრაფთან

ნაბ. ზ. ლეჟავასი

— კაცო, ეს ჩემი სურათი საიდან არის, როცა ოდნავადაც არ მგავს!
— შენ არ გგავს, მაგრამ სამაგიეროდ ღამაზია!

მოხიზმურება

ორი სიზმარი

დირექტორმა თანამშრომელს უსაყვედურა: წუხელ სიზმარში ვითომ გარდავიცვალე, ყველამ გვირგვინი მომართვა და შენ არც კი მოსულხარო!

— დმერთო მომკალი, — თავში ხელი იცა თანამშრომელმა — წუხელ სიზმარში მივლინებაში გახლდით და არაფერი გამიგიაო.

მიზაძეთ მამათქვენს

ექიმთან მივიღა ავადმყოფი, რომელიც ქოშინს უჩიოდა:

- თამბაქოს დიდი ხანია ეწვევით?
- ოცდაათი წელი, ბატონო.
- მამათქვენიც ეწეოდა?
- ორმოცდაათი წელი.
- შემდეგ ქოშინი შეუწვდა?
- დიახ, ქოშინიც, სუნთქვაც.
- ხედავთ? მიზაძეთ მამათქვენს, შეეძარო!

718

ა. მუხუჩაძე

სუყვირისა და ქსი

- პატივცემულ რედაქტორო, აი ეს...
- კეთილი, წავიკითხავთ. გავარჩევთ...
- ბიძაჩემმა, ოლიფანტე ძეგუფიჩმა გთხოვათ. აბა თქვენ იცით, თუ პატივს გვცემთ...
- კეთილი, ვეცდებით... გამოიარეთ ხუთშაბათს.
- ახალგაზრდა გავიდა.
- ხუთშაბათს ტელეფონმა დარგა... რედაქტორმა აიღო ყურმილი.
- ალო... აა, ძეგუფიჩის სალამი... თქვენმა ძმიშვილმა მგონი ლექსი მომიტანა... არ მეცალა... წავიკითხავ და გეტყვ... რაო?.. მოსაწვევი ბარათი?.. ქალშვილი გაათხოვეთ?.. შაბათს?!.. ღმერთო მომკალი!... — რედაქტორმა გამოალო უჯრა, ამოიღო კონვერტი; გახსნა — «გთხოვთ გვეწვიოთ შაბათს...» — ეპატივებოდა მოსაწვევი ბარათი...

ლ. სეფიაშვილი

ხელმოწერილი იქნა საფრანგეთ-გერმანიის შეთანხმება საფრანგეთის ტერიტორიაზე ზუნდესერის სამხედრო ბაზების და საწყობების შექმნის შესახებ. ვერდენის რაიონში შევიდა დასაჯულთ გერმანიის ჯარის ნაწილები.

ქართული
ბიზლირთეკა

მოდოხე უხეზავა.